

Agendapunt .. Besluitvorming lagere regelgeving.

Inleiding.

In de afgelopen jaren is een aantal malen in verschillende fora gesproken over de besluitvorming bij de zgn. 'lagere' regelgeving. Daarbij gaat het om de volgende vormen van regelgeving: regeling, bestuurs- en uitvoeringsbesluit en bestuurlijke noodmaatregel. Dat was een uitvloeisel van het initiatief van de Bondsraad om na een aantal jaren de ervaringen met de bestuurlijke vernieuwing van 2011 te evalueren. Uiteindelijk heeft dit geresulteerd in de uitspraak van de Bondsraad op 1 juli 2017 dat zij haar inbreng bij de besluitvorming inzake lagere regelgeving duidelijker naar voren wil laten komen en (daarmee) wil versterken.

Om aan dit principebesluit invulling te geven is een werkgroep ingesteld, die tot taak kreeg om de bestaande besluitvorming te bekijken, en daarbij ook te onderzoeken waar het wenselijk is om via reglements-aanpassingen in art. 28 HR de inbreng van de Bondsraad te versterken. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de Bondsraad (Jan van den Driest, Gert Harmsen, Teun Jan Kootstra, Erik Kraaij, Abele Kuipers), het Bondsbestuur (Jeroen Breeschoten), het Bondsbureau (Henry van Meerten) en de reglementscommissie (Joop van Vegten en Ralph von Franquemont). De eerste ideeën van de werkgroep zijn neergelegd in een notitie, die op 1 juli 2017 in de Bondsraad aan de orde is geweest. Daarbij is afgesproken dat de werkgroep haar aanbevelingen verder zal uitwerken. Dat gebeurt nu in de vorm van dit gezamenlijk voorstel dat ter besluitvorming aan de Bondsraad van 23 juni 2018 wordt voorgelegd.

Voorstellen werkgroep, inclusief reglementaire vertaling.

In HR 28 lid 6 wordt bepaald dat de bepalingen uit de reglementen via verschillende instrumenten nader kunnen worden uitgewerkt. Het is in de praktijk niet altijd even helder waarom voor een bepaalde vorm van regelgeving is gekozen. Daarom wordt voorgesteld daar een aantal veranderingen in aan te brengen. Volledigheidshalve wordt daarbij ook nog kort ingegaan op de aard van de verschillende vormen van regelgeving.

Inbedding van de regelgeving in de besluitvorming van de Bondsraad

Nieuwe regelgeving en wijzigingen in de bestaande regelgeving dienen volgens de werkgroep meer gestructureerd en in een eerder stadium aan de Bondsraad te worden gepresenteerd. Ook de verenigingen dienen daarbij te worden betrokken, zodat 'het land' goed doordrongen is van de effecten op de vereniging/het team/de korfballer, en tijdig maatregelen kan nemen. Eerdere betrokkenheid van verenigingen en Bondsraad kan worden gerealiseerd door aanpassingen in de bestaande c.q. nieuwe regelgeving deel te laten uitmaken van de strategische cyclus (Statuten [St.] art. 23). In het strategisch beraad kan dan in het voorjaar tijdens het 'rondje Nederland' worden gesproken over de beleidsvoornemens van het Bondsbestuur. Daarbij dient nadrukkelijker een plaats te worden ingeruimd voor beleidsmatige voorstellen. Bij de vereiste goedkeuring daarvan in december toetst de reglementscommissie, indien de maatregel tot een aanpassing van de regelgeving moet leiden, of deze overeenkomt met de in het voorjaar afgesproken beleidsvoornemens. Tevens geeft de commissie advies over de wijze waarop de maatregel in de regelgeving (reglement of andere vormen) zal worden verwerkt. Uitgangspunt daarbij is dat indien een voorstel grote beleidsmatige consequenties heeft, dat in principe via een reglementswijziging gebeurt. Dat leidt tot het volgende voorstel:

Art. 28 lid 6 Huishoudelijk reglement (HR), nieuw sub a

In de strategische cyclus wordt bij de besluitvorming over maatregelen die in het (concept-)jaarplan worden opgenomen gezien of daarvoor een aanpassing van de regelgeving noodzakelijk is. Bij het jaarplan dat in de besluitvormende vergadering ter goedkeuring aan de Bondsraad wordt aangeboden geeft de reglementscommissie een advies over de wijze waarop de maatregel in de regelgeving dient te worden verwerkt. Indien het voorstellen betreft met een beleidsmatig karakter, d.w.z. indien deze duidelijke gevolgen hebben voor de wijze waarop korfbal wordt beoefend en/of duidelijke gevolgen van financiële/personele aard voor verenigingen, worden deze in de reglementen vastgelegd.

Deze nieuwe rol van de reglementscommissie dient ook expliciet in het HR te worden vastgelegd. Daarbij wordt een deel van de reeds bestaande taken ook nog eens expliciet geregeld.

HR art. 27 lid 4

Het Bondsbestuur dient, indien zij wijzigingen in de statuten en/of reglementen nodig acht, de voorstellen daartoe voor het uitbrengen van de agenda van de Bondsraad in bij de

reglementscommissie conform de strategische cyclus **met het verzoek om advies. De commissie kan zelf ook wijzigingsvoorstellen bij het Bondsbestuur indienen. Voorts geeft de reglementscommissie advies over gebruik en inhoud van de in artikel 28 lid 6 onder b van dit reglement genoemde vormen van regelgeving.**

Structuur van de regelgeving

Binnen de regelgeving van het KNKV zijn de statuten het hoogste document. Een aanzienlijk deel van de bepalingen daaruit is (in)direct afgeleid uit het rechtspersonenrecht, en daarmee wettelijk verplicht.

Hiërarchisch gezien direct daaronder kent het KNKV verschillende *reglementen*. Daarin staan bepalingen voor een specifiek deel van de activiteiten waar ons verbond zich mee bezig houdt. Daarbij gaat het bv. over de interne organisatie en besluitvorming (huishoudelijk reglement), de wedstrijden (reglement van wedstrijden [RvW]) en de tuchtrechtspraak (tuchtreglement). Gezien het hoge belang van deze bepalingen voor de korfbalwereld worden deze door de Bondsraad goedgekeurd.

Getracht wordt om de reglementen zo compact mogelijk te houden, en zo bestendig mogelijk te maken. Daarom zijn de bepalingen daarin op hoofdlijnen geformuleerd. Wel vormen verschillende reglementsartikelen de basis voor een *nadere uitwerking in lagere vormen van regelgeving*. In het huidige lid 6 van HR 28 worden daarbij drie vormen onderscheiden.

Het Bondsbestuur kan binnen de kaders van een reglementaire bepaling een nadere uitwerking geven via een *bestuurs- dan wel een uitvoeringsbesluit*. Deze worden zelfstandig door het bestuur vastgesteld. De Bondsraad kan eventueel achteraf het bestuur op de inhoud van het besluit 'aanspreken' bij de verantwoording van het bestuursbeleid.

Voordeel van deze instrumenten is dat er, mits uiteraard het reglementsartikel daarvoor speelruimte geeft, slagvaardig kan worden ingespeeld op gewijzigde omstandigheden, nieuwe behoeften. Voor de competitie zijn de Officiële Spelregels (OS) de hoogste vorm van regelgeving waarin een wedstrijd bepaling is vastgelegd. Daarbij geeft de OS soms de ruimte om in het Reglement van Wedstrijden (RvW) af te wijken van de OS. Meestal wordt er dan niet op detailniveau iets geregeld, maar bepalen de OS dat voor bepaalde soorten spelers/wedstrijden via richtlijnen/voorschriften/regelingen van de hoofdregels uit het OS kan worden afgeweken. Daarbij geeft het RvW vervolgens ook de mogelijkheid om deze toegestane afwijkingen '*bij of krachtens dit reglement*' in te voeren. Daarbij kan een globale formulering van de afwijking in het wedstrijdreglement gebeuren (= bij dit reglement). Vervolgens kan een eventuele detailuitwerking gebeuren in een bestuursbesluit (=krachtens dit reglement). Voordeel van deze getrapte opbouw (OS >> RvW >> BB) is dat in de uitwerking de nodige flexibiliteit wordt gehouden.

Over het algemeen zijn bestuurs- en uitvoeringsbesluiten een aantal jaren, met een soms veranderende inhoud, van kracht. Soms wordt in zo'n besluit aan een (wedstrijd)experiment vorm gegeven. Voorgesteld wordt om zo'n experiment in het vervolg in een apart bestuursbesluit vast te leggen, en niet – onbedoeld verscholen – mee te nemen in een reeds aanwezig bestuursbesluit. Het experimentele karakter dient dan ook in de naamgeving tot uitdrukking te komen. Ook dient te worden bepaald welke geldigheidsduur het experiment heeft. Indien het experiment succesvol is verlopen, wordt het na afloop van deze periode via de normale procedure omgezet in vaste regelgeving.

In de praktijk is niet altijd even helder wanneer de uitwerking zich leent voor een bestuursbesluit en wanneer deze zo uitvoerend van karakter is dat een uitvoeringsbesluit volstaat. Het overgrote deel van de uitwerking door het Bondsbestuur gebeurt al jaren lang via bestuursbesluiten. Daarom wordt voorgesteld deze vorm als enige instrument van het bestuur aan te wijzen en het uitvoeringsbesluit als zodanig te schrappen.

De Bondsraad wil wel tijdig geïnformeerd worden over aangepaste en nieuwe bestuursbesluiten. Veel bestuursbesluiten zijn gerelateerd aan het wedstrijdgebeuren, en worden soms jaarlijks vlak voor de start van het nieuwe seizoen herzien. Gezien de, soms grote, impact op de competitie en daarmee de verenigingen, is het ook noodzakelijk om de clubs zo vroeg mogelijk op de hoogte te stellen over wijzigingen van bestuursbesluiten.

Ook de Bondsraad heeft de mogelijkheid om nader uitwerking te geven aan een reglementaire bepaling. Deze *regelingen* hebben soms toch een principiële karakter, waardoor een sterkere rol van de Bondsraad is gerechtvaardigd. Denk bv. aan de Rompregeling Arbitrage. Voorgesteld wordt om de rol van de Bondsraad in de besluitvorming nog meer te verduidelijken en benadrukken door deze voortaan 'raadsbesluit' te noemen. Met deze nieuwe term wordt ook aangesloten op het al

jarenlang in gebruik zijnde 'bestuursbesluit', de regelgeving waarlangs het Bondsbestuur reglementaire bepalingen kan uitwerken.

Bovenstaande punten leiden tot de volgende reglementsvoorstellen.

HR art. 28 lid 6, nieuw sub **b** (aanpassing huidige tekst)

In de reglementen kan worden bepaald dat ter uitwerking van bepalingen daaruit nadere richtlijnen worden vastgesteld. Daarbij worden de volgende richtlijnen onderscheiden:

- a- **i** ~~regeling~~ **raadsbesluit**: een nadere uitwerking van een reglementaire bepaling, die wordt vastgesteld door de Bondsraad;
- ~~b-~~ **ii** bestuursbesluit: een nadere uitwerking van een reglementaire bepaling die wordt vastgesteld door het Bondsbestuur. **Hieronder worden begrepen bestuursbesluiten waarin experimenten in de competitiesfeer worden geregeld. Het Bondsbestuur stuurt de Bondsraad ter kennisneming nieuwe of gewijzigde bestuursbesluiten voordat die door het Bondsbestuur zullen worden vastgesteld.**
- ~~c. — uitvoeringsbesluit: een besluit dat het Bondsbestuur nodig acht om uitvoerende aspecten van de organisatie dan wel de wedstrijden te regelen.~~

~~Bestuursbesluiten en uitvoeringsbesluiten~~ mogen niet in strijd zijn met de statuten, reglementen en ~~regelingen~~ **raadsbesluiten**.

Het bepaalde in lid 4 van dit artikel is van dienovereenkomstige toepassing

Bestuurlijke noodmaatregel.

In de loop van de jaren heeft het KNKV een omvangrijk pakket aan regelgeving gekregen. Toch komen er in de praktijk situaties voor die niet (voldoende) geregeld zijn. Soms maken verenigingen dankbaar gebruik van zo'n hiaat in de regelgeving. Niet elk 'gat' hoeft te worden dicht gereguleerd. Soms is het echter noodzakelijk maatregelen te treffen. Over het algemeen kan de noodzakelijke aanpassing van de regelgeving worden meegenomen in de normale besluitvormingsprocessen. Dat leidt er toe dat Bondsbestuur of Bondsraad in het voorjaar de nieuwe regelgeving (reglement, raad- of bestuursbesluit) vaststellen. Bij hoge uitzondering is het noodzakelijk om direct tot reparatie van het hiaat in de regelgeving over te gaan. Dat is bv. het geval indien anders een verstoring van de competitie dreigt. Het Bondsbestuur kan in zo'n situatie zelfstandig via een noodmaatregel de regelgeving aanpassen. De Bondsraad kan daar later een inhoudelijk oordeel over geven. Aan het eind van het lopende seizoen dient namelijk een wijzigingsvoorstel voor de regelgeving aan de Bondsraad ter goedkeuring te worden voorgelegd. Het acute karakter van de noodmaatregel brengt met zich mee dat de Bondsraadleden daarover snel geïnformeerd worden. Onderstaande aanpassing voorziet daarin.

HR art. 28 lid 7

- a. Het Bondsbestuur is bevoegd om in spoedeisende gevallen, waarin de statuten, reglementen of ~~regelingen~~ **raadsbesluiten** niet voorzien, een bestuurlijke noodmaatregel vast te stellen. Het Bondsbestuur dient daarna binnen hetzelfde verbondsjaar hierover een voorstel tot wijziging van de betreffende statuten, reglementen of ~~regelingen~~ **raadsbesluiten** in op de wijze als bepaald in artikel 27 lid 4. **Het Bondsbestuur informeert de Bondsraad vooraf over de te nemen noodmaatregel.**
- b. Behoudens het bepaalde onder c blijft de bestuurlijke noodmaatregel van kracht tot het moment, waarop de onder a bedoelde wijziging van de statuten, reglementen of ~~regelingen~~ **raadsbesluiten** in werking is getreden.
- c. De noodmaatregel komt te vervallen indien op de laatste Bondsraad binnen hetzelfde verbondsjaar waarin de noodmaatregel is genomen niet is overgegaan tot vaststelling van het voorstel tot wijziging van de statuten, reglementen of ~~regelingen~~ **raadsbesluiten**. De noodmaatregel vervalt dan op de eerste werkdag na deze Bondsraad.

Toetsing regelgeving door reglementscommissie.

Als gevolg van de voorgestelde wijzigingen in de benamingen dient lid 8 van HR 28 ook te worden aangepast.

HR art. 28 lid 8

~~Alvorens een bestuursbesluit, een uitvoeringsbesluit of een bestuurlijke noodmaatregel van kracht wordt verklaard of wordt gepubliceerd, dient dit ter toetsing te worden voorgelegd aan de reglementscommissie, die binnen twee weken haar standpunt aan het Bondsbestuur kenbaar maakt.~~

Deze procedure is eveneens van toepassing voordat een raadsbesluit aan de Bondsraad wordt voorgelegd, Het advies van de reglementscommissie wordt ook aangeboden aan de Bondsraad. Leden van de Bondsraad kunnen desgewenst ook zelf advies over (concept-)raadsbesluit en andere reglementaire vraagstukken inwinnen bij deze commissie.

Regelgeving in een oogopslag

In onderstaand overzicht worden de verschillende vormen van regelgeving en de rol van Bondsbestuur en Bondsraad daarbij nog eens op een rijtje gezet.

soort regelgeving	goedkeuring/vaststelling door	rol Bondsraad	waar procedureel geregeld
statuten	Bondsraad	goedkeuring	St. 20 lid 3
reglementen	Bondsraad	goedkeuring	St. 20 lid 3? HR 28 lid 2
raadsbesluit	Bondsraad	vaststelling	HR 28 lid 6 onder b, sub i
bestuursbesluit	Bondsbestuur	ter info vooraf. Evt. bespreken achteraf (verantwoording beleid Bondsbestuur)	HR 28 lid 6 onder b, sub ii
bestuursbesluit met experiment	Bondsbestuur	ter info vooraf. Evt. bespreken achteraf (verantwoording beleid Bondsbestuur) Indien experiment later in regelgeving wordt ingebed, zie procedure onder reglement of raadsbesluit	HR 28 lid 6 onder b, sub ii
bestuurlijke noodmaatregel	Bondsbestuur	ter info vooraf. Evt. bespreken achteraf (verantwoording beleid Bondsbestuur) Indien noodmaatregel later in regelgeving wordt ingebed, zie procedure onder statuten, reglement of raadsbesluit	HR 28 lid 7

Vervolgtraject.

Indien de Bondsraad instemt met deze nieuwe opzet, inclusief de reglementaire vertaling daarvan, dienen er in de tweede helft van 2018 nog enkele vervolgstappen te worden genomen:

- in de reglementen dienen alle verwijzingen naar uitvoeringsbesluiten te worden vervangen door bestuursbesluiten. Daarna moet de benaming van de bestaande uitvoeringsbesluiten te worden omgezet naar bestuursbesluiten. Deze vervolgstap zal door de RC worden opgepakt;
- voorts dient te werkgroep zich nog te beraden over onderwerpen die dermate principiële van aard zijn, dat deze in het vervolg in een raadsbesluit moeten worden vastgelegd. De werkgroep zal daarover een voorstel doen aan de Bondsraad;

- mogelijk moet de opzet van de huidige bestuursbesluiten ook nog tegen het licht te worden gehouden. Voor een aantal daarvan, zoals de competitieleidraad en de regels voor arbitrage officials zijn mogelijk ook andere vormen van vastlegging denkbaar;

Na deze stappen is het definitief herinrichten van de lagere regelgeving afgerond.